

Johan Norberg
Offentlig ekonomi

Bokföring av kapitaltillskott till Riksbanken i nationalräkenskaperna

Med anledning av förväntat kapitaltillskott till Riksbanken nästa år har många användare av nationalräkenskaperna ställt frågan om det kommer att påverka statens finansiella sparande eller inte.

En ny riksbankslag föreslås gälla från och med årsskiftet som säger att om Riksbankens eget kapital sjunker under 1/3 av målnivån (60 mdkr) ska Riksbanken göra en framställning till Riksdagen om kapitaltillskott. Beloppet som begärs ska normalt föra det egna kapitalet upp till den så kallade grundnivån, som är 2/3 av målnivån.

Samtidigt indikerar Riksbanken att deras resultat kommer att bli kraftigt negativt i år. Uppskattningsvis -65 mdkr enligt ett scenario. Riksbanken har under en lång period haft ett redovisat eget kapital som varierat mellan 50 och 80 mdkr, som då skulle sjunka till en nivå kring noll.¹

Riksdagsbeslut om ny riksbankslag förväntas inom kort.

Planerad bokföring i nationalräkenskaperna

Enligt regelverket för nationalräkenskaperna ligger fokus på om kapitaltillskottet avser en investering för avkastning i framtiden. Eller om tillskottet avser att täcka underskott eller till följd av någon annan extraordinär händelse.

Om kapitaltillskottet kopplas till ett framtida avkastningskrav ska det bokföras som en finansiell transaktion och inte påverka finansiellt sparande. Däremot om kapitaltillskottet avser att täcka underskott eller liknande ska det bokföras som en kapitaltransferering, vilket påverkar finansiellt sparande.

¹ Källa: Riksbanken. <https://www.riksbank.se/sv/press-och-publicerat/publikationer/ekonomiska-kommentarer/riksbankens-finansiella-resultat-och-kapital-paverkas-av-hogre-rantor/storre-finansiella-risker-for-riksbanken/scenario-for-resultat-och-kapital/>

Vad gäller det förväntade behovet av kapitaltillskott till Riksbanken framöver, baserat på den information som finns tillgänglig idag, är bedömningen att den ska ses som en kapitaltransferering från staten till Riksbanken och därför påverka statens finansiella sparande negativt.

Regelverket för nationalräkenskaperna samt offentliga finanser ligger till grund för bedömningen. Både *Europeiska national- och regional-räkenskapssystemet, ENS2010* och tilläggsmanualen *Manual on Government on Deficit and Debt 2019*.

Där går bland annat att läsa: *En betalning för att täcka ackumulerade exceptionella eller framtida förluster eller som tillhandahålls av samhällspolitiska skäl bokförs som en kapitaltransferering. Exceptionella förluster är stora förluster under en räkenskapsperiod i ett bolags affärsredovisning, som vanligen uppkommer på grund av nedvärderingar av tillgångar i balansräkningen på ett sådant sätt att bolaget är i finansiellt nödläge (negativt eget kapital, insolvent etc.).*

Vidare anges att kapitaltillskott till centralbanken ska bokföras på liknande sätt som för andra offentligkontrollerade bolag. Det vill säga ingen specialhantering för att det är Riksbanken det gäller.

Om ett kapitaltillskott blir aktuellt ska det bokföras vid tidpunkten när det sker.

En reservation vad gäller ovanstående är om EU:s statistikmyndighet Eurostat kommer med andra rekommendationer för att uppnå en harmoniserad redovisning inom EU.

Frågor kan ställas till

Johan Norberg

johan.norberg@scb.se

010-479 67 65

Jonas Bergwall

jonas.bergwall@scb.se

010-479 45 64